

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת חיי שרה ♦ כה' חשוון תשע"ו

עלון 173

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

העיקר המעשה?

"וּתְרַד הָעֵינָה וְתִמְלֵא כְּדָה וְתַעַל" [בראשית, כד, יז].

לא אחת אנו שומעים את ילדנו הי"ו אומרים תוך כדי עשיית מעשה כזה או אחר, ובפרט כאשר נכפתה עליהם המטלה, אומרים "העיקר המעשה". ויש ולעיתים גם אנו אומרים משפט זה בלא לשים לב. האומנם?

יש ויאמרו הרי כך אמרה המשנה [אבות] "לא המדרש עיקר אלא המעשה", ויצטטו ממסכת עדויות [ה, ז] "מעשיך יקרבוך, ומעשיך ירחקוך". אם כן, מדוע איננו מקבלים הסבר זה מצד ילדנו, ויתירה מזו, מצד הסובבים אותנו שלא די להם בנעשה אלא בדרך העשייה ובכוונת הלב. שמא התרגלנו לתרבות המערבית שבה מקובל לבחון מעשים או איכויות של בני אדם על פי "מבחן התוצאה" או "השורה התחתונה חלילה? וזו לא דרכה של היהדות. בתורתנו הקדושה למדנו שהאדם אחראי למעשיו ולא זו בלבד, אלא עליו לשים לב על דרך העשייה, שהיא כמכשיר המעשה, וכבר לימדונו חז"ל ש"מכשירי מצוה כמצוה" [יומא, מ"ח].

אם כן, נמצינו למדים שדרך העשייה חשובה לא פחות מהעשייה עצמה וככל שהאדם מקפיד על כל תג שלא יהיה עובר על דברי תורה בשום ענין וסייג הרי זה המשובח.

בפרשת השבוע אמר הפסוק "וְהִנְעַךְ טֹבֶת מְרָאָה מְאֹד בְּתוֹלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה וְתְרַד הָעֵינָה וְתִמְלֵא כְּדָה וְתַעַל: ומיד נאמר "וַיִּרְץ הָעֶבֶד לְקִרְאָתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְּמִיאֵינִי נָא מְעַט מִיָּם מִכֶּדָר". ויש לשאול, מדוע רץ עבד אברהם אליה ולא לאחרות שהיו יוצאות לשאוב באותה העת? מה ראה אליעזר שמשך את ליבו לטובתה?

ולהבין נתבונן בדברי רש"י הקדוש שתממה היה על ריצה זו ופירש סיבתה "לפי שראה שעלו המים לקראתה" [בראשית, שם], והנה לא זו בלבד אלא שאם נעמיק בדברי הפסוק נראה שנאמר "ותמלא כדה ותעל", שהייתה יורדת אל המים ולא מתכופפת אליהם שמא יתגלה טפח מגופה. [ועיין בשבת דף קי"ג, ב לענין לקט] והוא שנאמר "אתה הכחת, לעבדך ליצחק" [שם י"ד]. הנה מעשה כה פשוט שבמבחן התוצאה היה מקבל ציון 100 שהרי השקתה אותו כרצונו, אך במבחן המעשה אם לא היה נעשה בצניעות היה מקבל ציון נכשל. ודי בזה לחכם.

למשפחת כיתה יב/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יב/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

השחתת רכוש צבאי

השחתת רכוש היא תופעה נפוצה ביותר במחנה: השלכת כמויות של שיירי אוכל הניתנים לשימוש; פיזור תחמושת שנשארה, או ירי מיותר שתכליתו לגמור את התחמושת ולהיפטר מהצורך להחזירה; השחתת ציוד כדי שאפשר יהיה להחליפו באפסנאות כציוד מקולקל; מעבר במטע או בשדות זרועים; פריצת גדרות לצורך מעבר באמונים - כל אלה הם בכלל איסור "בל תשחית" וגזל.

שו"ת צבא ומלחמה – הרה"ג זלמן מלמד

שאלה:

בחור שהוריו מתנגדים בכל תוקף לכך שישרת בשירות קרבי מדאגתם לשלומו ויש חשש שיחלו מדאגה (אמנם זה מקרה קיצוני). האם מותר לוותר על לימוד תורה לאחר שנתיים בישיבה ולהתגייס למסלול "עתודה" (כמובן להמשיך ללמוד בזמן הפנוי), ע"מ לקיים מצות כיבוד הורים, או שיש להמשיך בישיבה עוד שנה שנתיים ואז להתגייס לקרבי במסגרת הסדר בניגוד להסכמתם?
(יש לציין שאין מסלול אחר-למעט השתמטות- מאחר שיש לי פרופיל קרבי ללא נסיבות מקילות)

תשובה:

כיום לאחר ארבע שנות לימוד בגיל עשרים ושנים אפשר ללכת לצבא על פי חוק טל ולא מחויבים לשרת שרות קרבי. כך שגם תוכל ללמוד תורה וגם לקיים כיבוד הורים.

ציטוטים מספרי - הרא"ה

"יסוד האושר הוא: אהבת האמת בשכל, אהבת היושר בחיים, אהבת היופי ברגש, אהבת הטוב במעשה."
(אורות הקודש א עב)

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד

יו"ל ע"י כיתה יב/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות